

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СХВАЛЕНО

Науково-методична рада
Хмельницького національного
університету
Протокол від 22.01.2026 р. № 5

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Хмельницького національного
університету від

23.01.2026 року № 20-КП

Сергій МАТЮХ

(Ім'я, прізвище)

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної
середньої освіти

**«КАР'ЄРНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ТА КОУЧИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ
В ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**

Розробник: Зінаїда Антонова, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки Хмельницького національного університету

Напрямок підвищення кваліфікації: Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН від 12.10.2022 р. №904)

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року.

Рецензенти:

Тайсія Комар, доктор психологічних наук, професор кафедри психології та педагогіки Хмельницького національного університету;

Марія Гавриш, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології Хмельницького національного університету

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: У сучасних умовах реформування системи загальної середньої освіти в Україні, зокрема в межах реалізації Концепції Нової української школи, питання професійного самовизначення та кар'єрного розвитку учнів набувають особливої актуальності. Перехід до профільної середньої освіти, впровадження індивідуальних освітніх траєкторій та компетентнісного підходу зумовлюють необхідність системної організації кар'єрного консультування в закладах освіти.

Практика свідчить, що кар'єрний вибір учнів часто ускладнюється відсутністю цілісного підходу, обмеженістю ресурсів, нерівністю доступу до сучасних інструментів профорієнтації, впливом соціально-економічних чинників і стереотипів. Особливо вразливими у цьому процесі є учні з сільської місцевості, діти з особливими освітніми потребами, а також внутрішньо переміщені особи.

В умовах сучасних викликів — соціально-економічної нестабільності, внутрішньої та зовнішньої міграції, швидких змін на ринку праці — професійне самовизначення школярів потребує комплексної психологічної, педагогічної та кар'єрної підтримки. Саме вчитель і практичний психолог дедалі частіше виконують роль наставника, фасилітатора та провідника учня у процесі усвідомлення власних інтересів, здібностей, цінностей і життєвих цілей.

У цьому контексті особливої значущості набуває поєднання кар'єрного консультування з коучинговими технологіями, які сприяють розвитку відповідальності учнів за власний вибір, формуванню навичок самопізнання, цілепокладання та планування індивідуальної освітньо-кар'єрної траєкторії. Коучинговий підхід у педагогічній діяльності відповідає принципам партнерства, дитиноцентризму та педагогіки підтримки, закладеним у НУШ.

Запровадження системного кар'єрного консультування в закладах загальної середньої освіти узгоджується з європейськими підходами до розвитку кар'єрної компетентності та передбачає інтеграцію діагностичної, консультативної, інформаційної та розвивальної роботи. Це, своєю чергою, сприяє підвищенню якості профільної середньої освіти, розширенню можливостей учнів для усвідомленого вибору майбутнього та формуванню готовності до навчання впродовж життя.

Типова програма підвищення кваліфікації «Кар'єрне консультування та коучингові технології в діяльності вчителя Нової української школи» розроблена з урахуванням положень чинного законодавства у сфері освіти, державних стандартів базової та профільної середньої освіти, а також сучасних наукових і практичних підходів до кар'єрного розвитку особистості.

Реалізація програми спрямована на вдосконалення професійних компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, зокрема вчителів і практичних психологів, та створення умов для ефективного кар'єрного супроводу здобувачів освіти відповідно до цінностей і завдань Нової української школи.

Цільова група: вчителі закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 1 кредит ЄКТС (30 год.); тривалість – 2 тижні.

Особливості реалізації програми полягають у її практико-орієнтованості, що передбачає перехід від теоретичного опрацювання засад кар'єрного консультування та коучингових технологій до відпрацювання практичних навичок у реальних освітніх і професійних кейсах; відповідності актуальному соціальному запиту на педагога-фасилітатора, здатного здійснювати партнерський кар'єрний супровід учнів; комплексному підході, який інтегрує педагогічні, психологічні та кар'єрні аспекти роботи в закладі освіти. Перевага надається практичним заняттям і самостійній роботі слухачів, а підсумковий контроль передбачає публічний захист авторської моделі або проєкту кар'єрного супроводу учнів.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (вчителів і практичних психологів), необхідних для здійснення системного кар'єрного консультування та впровадження коучингових технологій у процесі професійної орієнтації здобувачів базової та профільної середньої освіти відповідно до принципів і цінностей Нової української школи.

Завдання підвищення кваліфікації: типова програма передбачає формування у педагогічних працівників умінь і навичок, необхідних для організації та реалізації кар'єрного супроводу учнів у закладі освіти, з урахуванням компетентнісного підходу, принципів педагогіки партнерства, індивідуалізації освітнього процесу та розвитку особистісного потенціалу здобувачів освіти.

Програма спрямована на:

формування цілісного уявлення про сучасну систему кар'єрного консультування та професійної орієнтації здобувачів освіти в умовах профільної середньої школи;

ознайомлення з нормативно-правовими засадами організації профорієнтаційної роботи та кар'єрного супроводу в закладах загальної середньої освіти;

опанування сучасних моделей, методів, технологій та інструментів кар'єрного консультування;

розвиток практичних навичок застосування коучингових підходів у роботі з учнями, зокрема використання відкритих запитань, технік цілепокладання, рефлексії та підтримки відповідального вибору;

формування здатності до виявлення кар'єрних потреб здобувачів освіти з урахуванням вікових, психологічних, соціальних та індивідуальних особливостей;

удосконалення вмінь супроводу індивідуальної освітньої та кар'єрної траєкторії учня;

розвиток навичок ефективної взаємодії з батьками, педагогами, фахівцями психологічної служби та соціальними партнерами з питань професійного самовизначення учнів;

інтеграцію елементів кар'єрного консультування та коучингу в освітній процес з урахуванням принципів НУШ, забезпечуючи міжпредметність та компетентнісну спрямованість навчання;

підвищення рівня професійної рефлексії та формування кар'єрної стійкості педагогічних працівників.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

А3. Інформаційно-цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному середовищі, ефективно використовувати цифрові інструменти й ресурси в педагогічній діяльності.

Б1. Психологічна компетентність – здатність враховувати вікові, психологічні та індивідуальні особливості здобувачів освіти.

Б2. Емоційно-етична компетентність – здатність усвідомлювати, регулювати власні емоції й емоції інших учасників освітнього процесу.

Б3. Компетентність педагогічного партнерства – здатність ефективно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу (учнями, батьками, колегами) на основі партнерства.

Г3. Оцінювально-аналітична компетентність – здатність оцінювати та аналізувати освітні результати й процеси.

Д1. Здатність до навчання впродовж життя – здатність до безперервного професійного розвитку.

Очікувані результати підвищення кваліфікації: після завершення сертифікатної програми слухачі мають: розуміти концептуальні засади кар'єрного консультування та коучингу в системі базової й профільної середньої освіти та інтегрувати їх у власну педагогічну діяльність; пояснювати сучасні теорії професійної орієнтації та застосовувати їх для аналізу процесу професійного самовизначення учнів; визначати вікові та психологічні особливості професійного вибору школярів і враховувати їх під час планування кар'єрного супроводу; здійснювати первинну діагностику професійних інтересів, здібностей, цінностей і мотивації учнів, інтерпретувати результати та використовувати їх у консультативній роботі; застосовувати базові коучингові інструменти (відкриті запитання, активне слухання, моделі постановки цілей, техніки рефлексії) у процесі індивідуальної та групової роботи з учнями; формувати в учнів навички самопізнання, усвідомленого вибору, відповідальності за прийняття кар'єрних рішень і планування власного розвитку; проєктувати та впроваджувати елементи системи кар'єрного консультування у закладі освіти (індивідуальні консультації, тренінги, профорієнтаційні заходи, коучингові сесії); розробляти індивідуальну освітньо-кар'єрну траєкторію учня, визначати цілі, етапи реалізації, критерії моніторингу та корекції; здійснювати партнерську взаємодію з батьками та фахівцями психолого-педагогічної служби щодо підтримки професійного самовизначення учнів; рефлексувати власну професійну діяльність у сфері кар'єрного супроводу та визначати напрями подальшого професійного розвитку.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: Відповідно до програми курсу, оцінювання результатів навчання здійснюється на основі поєднання теоретичної перевірки знань та практичної демонстрації сформованих умінь у сфері кар'єрного консультування та застосування коучингових технологій у діяльності вчителя.

Самостійна робота слухачів передбачає опрацювання теоретичних матеріалів курсу, аналіз сучасних підходів до кар'єрного супроводу учнів, розроблення власної моделі системи кар'єрного консультування в закладі освіти (або індивідуальної програми кар'єрного супроводу учня) та її публічну презентацію-захист. Також слухачі здійснюють добір і розроблення практичних інструментів (коучингових запитань, вправ, діагностичних методик, кейсів) для формування в учнів навичок усвідомленого професійного вибору та побудови освітньо-кар'єрної траєкторії.

Система оцінювання

Загальна кількість балів: 100 балів

Прохідний бал: 60 балів

Форми підсумкового контролю:

- підсумковий тест, що охоплює теоретичні засади кар'єрного консультування, нормативну базу, сучасні моделі професійної орієнтації та основи коучингового підходу в освіті;
- публічне презентування розробленої моделі (або проєкту) системи кар'єрного консультування в закладі освіти чи індивідуальної програми кар'єрного супроводу учнів;
- представлення пакету практичних інструментів (вправ, коучингових сесій, профорієнтаційних занять, кейсів), спрямованих на формування в учнів кар'єрної компетентності.

Кількість балів за кожним зі структурних елементів загальної оцінки (мінімум – максимум)

Підсумковий тест	Модель (проєкт) системи кар'єрного консультування / індивідуальної програми кар'єрного супроводу учнів	Розробка практичних інструментів (вправ, коучингових запитань, профорієнтаційних занять, кейсів)	Презентація	Разом
Правильність відповідей на тестові питання	Наявність обов'язкових структурних елементів, відповідність сучасним підходам до кар'єрного консультування, інтеграція коучингових технологій та практична придатність до впровадження в закладі освіти.	Якість і доцільність добору інструментів для формування кар'єрної компетентності учнів з урахуванням вікових особливостей та коучингового підходу.	Здатність публічно представити роботу та обґрунтувати дібраний для презентації матеріал	
15-25	15-25	15-25	15-25	60-100

Документ про підвищення кваліфікації: Сертифікат про підвищення кваліфікації.

Вартість: 760 грн

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програма передбачає всебічне опрацювання теоретичного матеріалу та формування практичних навичок у сфері кар'єрного консультування та коучингової взаємодії в освіті. Слухачі працюють із дев'ятьма взаємопов'язаними темами курсу, що охоплюють теоретичні засади кар'єрного консультування, нормативно-правові аспекти профорієнтаційної роботи в закладах загальної середньої освіти, основи коучингового підходу, технології фасилітації, методи діагностики професійних інтересів учнів та розроблення індивідуальної освітньо-кар'єрної траєкторії.

Навчання включає 8 лекційних та 10 практичних занять, а також 10 годин самостійної роботи, під час якої слухачі опрацювують теоретичний матеріал, аналізують сучасні моделі кар'єрного консультування, розробляють індивідуальні або командні проекти системи кар'єрного супроводу учнів і готують практичні інструменти (коучингові запитання, вправи, профорієнтаційні заняття, кейси) для формування кар'єрної компетентності та навичок усвідомленого професійного вибору у учнів.

Підсумковий контроль здійснюється у форматі тестування за теоретичним матеріалом курсу та публічної презентації розробленого проекту системи кар'єрного консультування або індивідуальної програми кар'єрного супроводу учнів із демонстрацією підготовлених практичних інструментів. Максимальна кількість балів – 100, прохідний бал – 60.

Слухачі, які успішно виконали всі види робіт та пройшли підсумковий контроль, отримують сертифікат про підвищення кваліфікації.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Разом
МОДУЛЬ 1. КАР'ЄРНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ТА КОУЧИНГ ЯК СКЛАДОВІ НУШ					
Тема 1.1 Інтеграція кар'єрного консультування та коучингового підходу в систему базової та профільної середньої освіти	2		2		4
Тема 1.2 Сучасні теорії кар'єрного консультування і професійної орієнтації. Коучинг як ресурс розвитку потенціалу учня.		2			2
МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ КАР'ЄРНОГО ТА КОУЧИНГОВОГО СУПРОВОДУ УЧНІВ					

Тема 2.1 Вікові та психологічні особливості професійного самовизначення і кар'єрного вибору учнів	2		2		4
Тема 2.2 Мотивація професійного вибору школярів. Коучингові запитання як інструмент розвитку усвідомленості.		2			2
МОДУЛЬ 3. ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ КАР'ЄРНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ І КОУЧИНГУ					
Тема 3.1 Форми кар'єрного консультування учнів та коучинговий формат педагогічної взаємодії.	2		2		4
Тема 3.2 Методи й прийоми кар'єрного консультування. Базові коучингові інструменти в роботі вчителя		2	2		4
Тема 3.3 Коучингові технології супроводу кар'єрного розвитку учнів на різних етапах навчання.	2		2		4
Тема 3.4 Коучинг у побудові індивідуальної освітньої та кар'єрної траєкторії учня		2			2
Тема 3.5 Коучингові підходи у взаємодії школи з батьками, психологами, громадами та роботодавцями.		2			2
Підсумкові заходи				2	2
Разом	8	10	10	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. КАР'ЄРНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ТА КОУЧИНГ ЯК СКЛАДОВІ НУШ

Тема 1.1 Інтеграція кар'єрного консультування та коучингового підходу в систему базової та профільної середньої освіти

Роль кар'єрного консультування у закладах освіти. Принципи та методи коучингу в навчальному процесі. Моделі організації системи кар'єрного супроводу учнів. Практичні приклади коучингової взаємодії з учнями. Поняття кар'єрного консультування та коучингу в освіті. Їх роль у формуванні ключових компетентностей учнів відповідно до концепції НУШ. Нормативно-правові засади організації профорієнтаційної діяльності в закладах освіти. Мета, завдання та принципи кар'єрного супроводу учнів. Моделі організації системи кар'єрної підтримки у ЗЗСО (централізована, командна, інтегрована у навчальний процес). Коучинговий підхід як інструмент розвитку суб'єктності учня: партнерська взаємодія, відкриті запитання, активне слухання, розвиток відповідальності за власний вибір. Практичні приклади інтеграції коучингу в освітній процес: коучингові міні-сесії на уроках; класні години з елементами фасилітації; індивідуальні консультації; супровід освітнього та професійного вибору.

Тема 1.2 Сучасні теорії кар'єрного консультування і професійної орієнтації. Коучинг як ресурс розвитку потенціалу учня.

Основні сучасні теорії професійної орієнтації. Оцінювання професійних інтересів, цінностей та компетенцій учнів. Використання коучингу для розвитку самосвідомості та кар'єрного потенціалу. Практичні інструменти коучингу для стимулювання мотивації та формування кар'єрних цілей. Основні теоретичні підходи до професійного самовизначення (диференційно-типологічні, розвиткові, соціально-когнітивні, конструктивістські теорії). Їх застосування в освітньому середовищі.

Поняття професійних інтересів, здібностей, цінностей, компетентностей. Методи їх виявлення та аналізу. Кар'єрна компетентність як інтегрований результат освітнього процесу. Коучинг як технологія розкриття потенціалу учня: розвиток самосвідомості; формування внутрішньої мотивації; постановка цілей (SMART, GROW); підтримка у прийнятті рішень.

Практичні інструменти: коло балансу, карта ресурсів, техніка сильних сторін, візуалізація професійного майбутнього, рефлексивні вправи.

МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ КАР'ЄРНОГО ТА КОУЧИНГОВОГО СУПРОВОДУ УЧНІВ

Тема 2.1 Вікові та психологічні особливості професійного самовизначення і кар'єрного вибору учнів

Етапи професійного самовизначення у підлітків. Вікові особливості прийняття рішень щодо кар'єри. Психологічні фактори, що впливають на вибір професії. Приклади типових труднощів у самовизначенні та шляхи їх подолання.

Етапи професійного самовизначення: первинна орієнтація (5–7 класи), пробний вибір (8–9 класи), усвідомлений професійний вибір (10–11 класи). Вікові особливості розвитку мислення, самооцінки, рефлексії та здатності до планування. Психологічні чинники професійного вибору: інтереси та схильності;

рівень домагань; вплив родини та соціального оточення; гендерні стереотипи; інформаційне середовище.

Типові труднощі: невизначеність, страх помилки, занижена/завищена самооцінка, зовнішній тиск. Шляхи подолання: індивідуальні консультації, розвиток критичного мислення, вправи на самопізнання, підтримка позитивної самооцінки.

Тема 2.2 Мотивація професійного вибору школярів. Коучингові запитання як інструмент розвитку усвідомленості.

Види та джерела мотивації професійного вибору. Роль усвідомленості у прийнятті кар'єрних рішень. Використання коучингових запитань для розвитку саморефлексії. Приклади вправ та кейсів для стимулювання мотивації.

Поняття мотивації: внутрішня і зовнішня, пізнавальна, соціальна, престижна, матеріальна. Роль цінностей та життєвих орієнтирів у професійному виборі. Усвідомленість як умова відповідального кар'єрного рішення. Коучингові запитання як інструмент розвитку саморефлексії: запитання про цілі; запитання про ресурси; запитання про бар'єри; запитання про альтернативи.

Практичні вправи: «Моє професійне майбутнє», «Дерево цілей», «3 кроки до мрії», аналіз кейсів професійного вибору.

МОДУЛЬ 3. ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ КАР'ЄРНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ І КОУЧИНГУ

Тема 3.1 Форми кар'єрного консультування учнів та коучинговий формат педагогічної взаємодії

Індивідуальне та групове кар'єрне консультування. Інтеграція коучингового підходу у педагогічну практику. Проведення тренінгів, сесій та фасилітаційних занять. Роль педагога як фасилітатора професійного розвитку.

Форми організації кар'єрного супроводу: індивідуальна, групова, масова, змішана. Особливості проведення індивідуальної консультації. Структура коучингової сесії. Групові формати: тренінги, майстер-класи, воркшопи, фасилітаційні сесії, профорієнтаційні ігри. Роль педагога як фасилітатора та партнера у професійному розвитку учнів. Очікувані результати: здатність обирати та комбінувати ефективні форми кар'єрного консультування.

Тема 3.2 Методи й прийоми кар'єрного консультування. Базові коучингові інструменти в роботі вчителя

Діагностичні методи професійних інтересів та здібностей. Коучингові техніки: запитання, вправи, кейси. Моделювання кар'єрних сценаріїв. Адаптація інструментів під вікові особливості учнів.

Діагностичні методи: анкетування, тестування, опитувальники інтересів, аналіз досягнень, портфоліо. Інтерактивні методи: рольові ігри, моделювання професійних ситуацій, мозковий штурм, SWOT-аналіз. Коучингові інструменти: модель GROW, шкалювання, техніка «5 чому», метафоричні карти, візуалізація. Адаптація методів відповідно до вікових особливостей та освітнього рівня учнів.

Тема 3.3 Коучингові технології супроводу кар'єрного розвитку учнів на різних етапах навчання.

Робота з учнями на етапі базової освіти. Супровід учнів профільної та старшої школи. Інтеграція коучингових практик у навчальні та позакласні активності. Приклади практичних кейсів для кожного етапу.

Особливості роботи з учнями базової школи: розвиток інтересів, формування уявлень про світ професій. Супровід учнів профільної та старшої школи: уточнення професійних намірів, планування освітнього маршруту, підготовка до вибору спеціальності. Інтеграція коучингових практик у навчальні предмети та позакласну діяльність. Кейси впровадження коучингових програм у школі.

Тема 3.4 Коучинг у побудові індивідуальної освітньої та кар'єрної траєкторії учня

Складання індивідуальної освітньо-кар'єрної траєкторії. Використання коучингових сесій для планування навчання та розвитку компетентностей. Інструменти для оцінювання прогресу та корекції траєкторії. Роль учня як активного учасника власного кар'єрного розвитку.

Поняття індивідуальної освітньої траєкторії. Алгоритм її розроблення: діагностика інтересів і ресурсів; визначення цілей; планування кроків; моніторинг і корекція. Інструменти планування: індивідуальний кар'єрний план, дорожня карта розвитку компетентностей, портфоліо досягнень. Роль учня як суб'єкта власного розвитку.

Тема 3.5 Коучингові підходи у взаємодії школи з батьками, психологами, громадами та роботодавцями.

Налагодження партнерства з батьками та сім'єю. Інтеграція психологів та соціальних працівників у процес супроводу учнів. Залучення громади та роботодавців до профорієнтаційної діяльності. Приклади спільних коучингових заходів та проєктів.

Партнерство школи і родини у підтримці професійного вибору учня. Роль практичного психолога та соціального педагога у системі кар'єрного супроводу. Співпраця з громадою та роботодавцями: екскурсії, зустрічі з фахівцями, дуальна освіта, менторські програми. Коучингові батьківські зустрічі, фасилітовані дискусії, спільні профорієнтаційні проєкти.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2027 р. № 2145-VIII (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 р. № 463-IX (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
4. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

Основна література

5. Ігнатович О. М., Татаурова-Осика Г. П., Заєць І. В., Шевенко А. М. Кар'єрне консультування: теорія і практика. Київ: Освітнє видавництво, 2021. 224 с.
6. Лях Т. Л. Професія. Кар'єра. Успіх: методичний посібник для практичних психологів і педагогів. Київ: Педагогічна думка, 2022. 312 с.
7. Пахомов І. В. Сучасні підходи до організації профорієнтаційної роботи у закладі професійної (професійнотехнічної) освіти : електронний навчальний курс [Електронний ресурс] / І. В. Пахомов. – Київ : НАПН України, 2024. – Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/739437/>.
8. Професійна орієнтація та консультування з кар'єри здобувачів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти: методичний посібник / [Базиль Л.О., Єршова Л.М., Орлов В.Ф., Ваніна Н.М., Гриценко І.А., Закатнов Д.О., Байдулін В.Б.] : за ред. Д.О. Закатнова. – Київ: Інститут професійної освіти НАПН України, 2025. – 177 с.

Додаткова література

9. Ваніна Н.М. Career guidance system (у збірці «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи»). Хмельницький, ХНУ, 2025. С.220-221. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/747334>
10. Ігнатович О.М. (2021). Психологія професійної діагностики та професійного консультування — посібник для профорієнтаційної роботи зі шкільною молоддю. lib.iitta.gov.ua
11. Проєкт Концепції МОНО «Профорієнтація та кар'єрні консультації у системі освіти України на 2025–2027» (2025) — документ/проєкт для громадського обговорення, методичні положення.
12. Alexander R., Culli T., Frigerio J. The Career Development Handbook: The Foundations of Professional Career Practice. London: Kogan Page, 2022. 246с.
13. Junior Achievement USA (методичні матеріали) Entrepreneurship and Career Skills Curriculum. USA: Junior Achievement, 2023. 120 с.